Muistio

Työelämä
Vesa Rantahalvari

20.11.2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 150/2025 vp)

Hallitus esittää erityisraskausrahan saamisedellytysten laajentamista sekä elinten luovutukseen liittyvien korvausten tarkistamista.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK katsoo, että esitys on kokonaisuudessaan kannatettava, mutta ehdottaa kahta tarkennusta lakiesityksen yksityiskohtaisiin perusteluihin:

Sairausvakuutuslain 9 luvun 3 pykälän perusteluissa todetaan seuraavaa:

> *"Uusina erityisraskausrahaan oikeuttavina vaaraa aiheuttavina tekijöinä mainittaisiin fysikaaliset ja fyysiset tekijät, joiden tiedetään aiheuttavan vaaraa raskaana oleville tai raskaudelle. …Myös sellaiset liikkeet ja asennot, **henkinen ja fyysinen väsymys** sekä muut työntekijän toimintaan liittyvät fyysiset rasitukset, joiden tiedetään aiheuttavan vaaraa raskaana olevalle tai raskaudelle, kuuluvat raskaussuojeluasetuksen piiriin.*
>
> *Myös työolosuhteista, joiden tiedetään aiheuttavan vaaraa raskaana oleville, säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Raskaussuojeluasetuksen mukaisia vaarantavia työolosuhteita ovat esimerkiksi maanalainen kaivostyö sekä vedenalainen laitesukellus ja työskentely korkeassa ylipaineessa, jotka vastaavat nykyistä sääntelyä sairausvakuutuslain täytäntöönpanosta annetussa asetuksessa. Lisäksi raskaussuojeluasetuksessa on vaaraa aiheuttavina työolosuhteina mainittu savu- ja kemikaalisukellus sekä **yötyö**. Vaikka savu- ja kemikaalisukellusta ei ole sairausvakuutuslain täytäntöönpanosta annetussa asetuksessa erikseen mainittu, liittyy niihin sellaisia kemiallisia aineita, joille altistumisen nojalla oikeus erityisraskausrahaan on syntynyt. Sen sijaan yötyö ei voimassa olevan sääntelyn mukaisesti oikeuta erityisraskausrahaan."*

Henkinen ja fyysinen väsymys ovat subjektiivisia tiloja, joiden mittaaminen ja todentaminen on hankalaa, ellei mahdotonta. Henkisen ja fyysisen väsymyksen yhteydestä lisääntymisterveyteen ei liene olemassa tutkimuksellista näyttöä. Näiden kirjaaminen esityksen perusteluihin voi johtaa perusteettomaan erityisäitiysrahalla hakeutumiseen. Sama pulma on yötyön mainitsemisessa.

Näillä perusteilla EK katsoo, että ***henkinen ja fyysinen väsymys sekä yötyö tulee poistaa sairausvakuuslain 9 luvun 3 pykälän perusteluista***.